

DIFICULTĂȚI ALE FONOLOGIEI LIMBII ROMÂNE PENTRU NATIVII DE LIMBĂ GERMANĂ

PATRICIA ȘERBAC

Institutul Limbii Române, București
Universitatea din Zagreb
patricia.serbac@yahoo.com

Cuvinte-cheie: *fonologia limbii române, învățarea celei de-a doua limbi, studenți nativi de limbă germană, ipoteza analizei contrastive, marcare.*

Keywords: *Romanian phonology, L2 acquisition, German learners, CAH, markedness.*

1. INTRODUCERE

O pronunție bună e importantă pentru înțelegere și comunicare. De aceea, la învățarea unei limbi străine trebuie depășite deprinderile articulatorii ale limbii materne. Această lucrare tratează cele mai importante probleme pe care fonologia românească le pune nativilor de limbă germană.

Ea privește fonologia românească din perspectiva ipotezei analizei contrastive și a teoriei marcării, referindu-se la acele trăsături ale ei care sunt dificile datorită deosebirilor dintre sistemele fonologice ale celor două limbi.

De asemenea, propunem și metode de predare pe care le considerăm eficiente pentru însușirea unei pronunții apropiate de cea a vorbitorilor nativi.

2. ISTORICUL CERCETĂRII

Cel dintâi lingvist care a observat și a descris particularitățile pronunției limbii române în comparație cu mai multe limbi europene a fost Alf Lombard. În lucrarea sa din 1935, *La prononciation du roumain*, a comparat pronunția românească standard din București cu cea a limbilor franceze, italiene, ruse, dar și germane, grecești, poloneze, portugheze, turce, suedeze, engleze (Lombard 1935). Deși amintită doar în treacăt, comparația cu limba germană impresionează prin observațiile fine și descrierile articulatorii exacte, actuale și astăzi.

Livia Ana Tătaru, având două doctorate (1975 la Bonn și 1995 la Cluj), a fost profesoară de limba română cinci ani la Universitatea din Mannheim. A făcut, fără analize acustice, observații de mare finețe asupra sunetelor românești și a pronunțării lor de către studenții germani. Îi aparține următoarea observație, genială

SCL, LXXI, 2020, nr. 1, București, p. 60–70

în simplitatea ei, conform căreia aproape niciun sunet nu e la fel în două sau mai multe limbi (Tătaru 1983: 188, 259).

Livia Ana Tătaru a obținut primul doctorat în 1975 la Bonn cu teza *A contrastive study of the pronunciation of Rumanian and English: a general comparison of their systems, and a special comparison of their occlusive consonants* (Tătaru 1975). Cercetarea a fost continuată în lucrarea *The Pronunciation of Rumanian and English: Two Basic Contrastive Analyses* (Tătaru 1978). Urmează o altă carte, publicată în limba română la Heidelberg, care include comparații cu limba germană: *Rumänisch: die Aussprache. Romäna: Pronunțarea. Rumanian Pronunciation*, cu titlul întreg în limba română *Româna: pronunțarea – teorie și practică* (1983).

Lucrările teoretice sunt completate de o culegere de texte transcrise fonetic și de un dicționar. În 1997 apare antologia de texte literare: *Limba română. Specificul pronunțării în contrast cu germana și engleza: antologie de texte literare în transcriere fonetică internațională* (Tătaru 1997). De altfel, Livia Ana Tătaru e prima noastră lingvistă care a folosit constant alfabetul fonetic internațional. În 1984 apare la Heidelberg dicționarul pronunției românești, în două volume, *Rumanian Pronouncing Dictionary. Rumänisches Aussprachewörterbuch. Dicționar de pronunțare a limbii române*, republicat în 1999 la Cluj sub numele de *Dicționar de pronunțare a limbii române* (Tătaru 1984 și 1999).

3. DESCRIEREA EXPERIMENTULUI

Scopul studiului de față este acela de a analiza diferențele fonologice dintre română și germană din perspectiva ipotezei analizei contrastive, foarte potrivită pentru predicții despre greșelile în însușirea fonologiei unei alte limbi. O primă cauză a greșelilor de limbă o constituie diferențele dintre limba maternă și limba străină învățată. Are loc transferul negativ, persoana care învață alege sunetul cel mai apropiat. Ca urmare se pot face predicții despre greșelile pe care le vor face studenții, după cum a observat Robert Lado încă din 1957 (Lado 1957). Desigur, deosebiriile dintre sistemele fonologice nu sunt singura cauză pentru greșelile de pronunție (Gradman 1970). Prin aceasta, ne alăturăm celor care cred în varianta mai blândă a ipotezei analizei contrastive. Totuși, această teorie rămâne principalul punct de plecare în analiza greșelilor.

Dificultățile sunt analizate aici și din perspectiva teoriei marcării a lui Fred Eckman; după acesta, marcarea tipologică aduce după sine greutate în însușirea unei limbi străine, cu alte cuvinte doar ceea ce este marcat va fi greu de învățat, pe când ceea ce este nemarcat nu va pune probleme (Eckman 1977 și 2014: 620).

Articolul de față se bazează pe studiile precedente și pe observații din experiența proprie, din perioada în care am fost lector de limba română la Regensburg, în Germania (2015–2017). Am identificat posibile capcane de pronunție și am căutat cuvinte care să le conțină, apoi am elaborat propoziții pentru

acestea, propoziții din care să reiasă exact sensul cuvântului, dacă acesta e pronunțat corect. Am căutat perechi minimale care pot rezulta din greșelile fonetice specifice nativilor de limbă germană.

Predicțiile pentru posibile greșeli de pronunție sunt exemplificate prin înregistrări de limbă română citită și vorbită de studenți de la Universitatea din Regensburg, Germania. Acest studiu e unul calitativ: posibilitățile de transfer negativ sunt enumerate aici dacă au apărut cel puțin o dată la studenții implicați în studiu. Au fost înregistrați opt studenți având nivelul de limbă română între B1 și C1. Aceștia au avut de citit propoziții care conțineau respectivele capcane de pronunție. Pentru înregistrări am folosit un reportofon Zoom H4n și un microfon Rode NTG2 unidirecțional. Înregistrările s-au desfășurat într-un spațiu liniștit, fără zgomote de fond.

4. DIFICULTĂȚI DE PRONUNȚARE ȘI EXEMPLE

Transferul negativ atinge elemente segmentale și suprasegmentale. În cele ce urmează, ne vom referi la consoane, vocale, diftongi și accent. Exemplele date conțin propozițiile purtătoare ale cuvântului pe care am vrut să îl testăm, transcrierea fonetică a pronunției cuvântului respectiv și un cod al studentului care îl pronunță. Vorbitorii sunt indicați aici prin sigle de la V1 la V8.

4.1. CONSOANE

Tabelul următor conține cele mai importante consoane românești și germane¹:

Tabelul nr. 1

Consoane românești și germane

	Bilabiale	Labio-dentale	Dentale	Alveolare	Post-alveolare	Palatale	Velare	Uvulare	Glotală
Oclusive	<i>p^h b</i>		<i>t d</i>	<i>t^h d</i>		<i>c ʃ</i>	<i>k^h g</i>		<i>ʔ</i>
Nazale	<i>m</i>		<i>n</i>				<i>ŋ</i>		
Fricative		<i>f v</i>		<i>s z</i>	<i>ʃ ʒ</i>	<i>ç</i>	<i>x</i>	<i>χ</i>	<i>h</i>
Africate				<i>ts</i>	<i>tʃ dʒ</i>				
Aproximante centrale						<i>j</i>			
Aproximante laterale				<i>l</i>					
Vibrante				<i>r</i>				<i>R</i>	
Aproximanta labio-velară	<i>w</i>								

¹ Consoanele românești dificile pentru nativii de limbă germană sunt scrise cu litere înclinate, iar locurile dificile principale au fost marcate colorând întreaga căsuță. Dar există și consoane care se găsesc în amândouă limbile, indiferent de tipul caracterelor cu care au fost scrise aici.

Lipsa aspirației la oclusivele surde reprezintă o dificultate pentru vorbitorii de germană, limbă în care aspirația e o trăsătură definitivă a oclusivelor surde.

La oclusivele românești există o diferențiere de tipul surd/sonor, pe când în germană există una mai degrabă de felul aspirat/neaspirat, cu toate că trăsătura „sonor” nu e exclusă în întregime. Aceasta e cauza multor greșeli și neînțelegeri, cu atât mai mult cu cât aceste foneme se servesc de același semn grafic. De aceea, atât germanii, cât și românii cred că e vorba de fonemul „lor”.

Atunci când un german pronunță oclusivele românești neaspirate /p/, /t/, /k/, le adaugă aspirația, iar aceasta sună ca un zgomot suplimentar, pe care ascultătorul român trebuie să îl „taie”, ca să rămână doar cu sunetele relevante pentru el și să poată desprinde un înțeles din ele. Aici sunt câteva exemple: *[p^hen.tru] în loc de [pen.tru] pentru *pentru*, *[ko^hp^hil] în loc de [ko'pil] pentru *copil*, *[t^ha.t^ha] în loc de [ta.ta] pentru *tata*, *[k^ha.sə] în loc de [ka.sə] pentru *casă*.

- (1) *Mi-e drag Ionuț pentru că e un copil bun și cuminte.*
*[p^hen.tru], *[ko^hp^hil] (V7)
- (2) *Merg cu tata pe stadion la un meci de fotbal.*
*[t^ha.t^ha] (V5)
- (3) *Ionel intră în casă.*
*[k^ha.sə] (V4)

Era de așteptat ca doar învățarea marcării să aducă greutate, însă, în realitate, se poate constata că și învățarea nemarcării e dificilă.

Încă o deosebire importantă a oclusivelor /t/ și /d/ în cele două limbi, prea puțin tratată în literatura de specialitate, este locul articulării². În limba română este dental-alveolar, iar în germană alveolar. Românii articulează aceste sunete mai în față, iar germanii mai în spate. Astfel, cuvântul *tata* va fi pronunțat de un german aproape de modul în care este perceput cuvântul *Cha-Cha* de către un român.

Dimpotrivă, oclusivele sonore /b/, /d/, /g/ sună, atunci când sunt pronunțate de germani, (aproape) surde, ceea ce poate duce la confuzii. Ca urmare, cuvintele românești par alte cuvinte, cu care formează perechi minimale: *bară* ['ba.rə] sună ca *pară* ['pa.rə], *bun* [bun] ca *pun* [pun], *dată* ['da.tə] ca *tată* ['ta.tə], *rudă* ['ru.də] ca *rută* ['ru.tə], *gară* ['ga.rə] ca fiind *cară* ['ka.rə] (indicativ prezent, persoana a 3-a singular și plural), *goală* ['goa.lə] ca fiind *coală* ['koa.lə]. Desonorizarea totală a oclusivelor se produce și atunci când oclusiva se află într-un grup cu altă consoană, ca de exemplu în *greier* ['gre.jer], care devine *creier* ['kre.jer].

- (4) *Îmi pare rău, iar ai dat-o în bară.*
*[pa.rə] (V4)

² Livia Ana Tătaru face referire la maniera de articulare: articularea dorso-dentală pentru dentalele românești și cea apico-dentală pentru /t/, /d/ din limba germană (Tătaru 1983: 390). Poziția lor e următoarea: dentale în tabelul cu consoane românești și între dentale și alveolare în cel german (Tătaru 1983: 90, 195).

- (5) *Avem un vecin bun, liniștit și de treabă.*
*[pun] (V2)
- (6) *Întâi Decembrie e o dată importantă pentru români: e Ziua Națională a României.*
*['ta.tə] (V6)
- (7) *Azi avem oaspeți: ne vine o rudă din provincie.*
*['ru.tə] (V6)
- (8) *Mergem la gară.*
*['ka.rə] (V6)
- (9) *Nu e grea valiza, e goală și o trag după mine foarte ușor.*
*['koa.lə] (V6)
- (10) *În iarbă țârâie un greier.*
*['kre.jer] (V6)

În exemplele de mai sus, subiecții au realizat o sonoritate parțială, dar consoana realizată nu era atât de sonoră ca la vorbitorii nativi de limba română.

Sonoritatea fricativei postalveolare sonore [ʒ] pune probleme, chiar dacă acest fonem a intrat deja în limba germană prin împrumuturi franțuzești. Cei mai mulți studenți au dificultăți cu ea, cel puțin în stadiul de început. Atunci când dau greș, cuvântul românesc *joc* [ʃok] sună ca *șoc* [ʃok], iar *jale* [ʃa.le] sună ca *șale* [ʃa.le].

- (11) *Azi nu mă joc prinsă cu voi pentru că nu pot alerga.*
*[ʃok] (V2)
- (12) *M-a cuprins o jale mare văzând că nu erai aici.*
*['ʃa.le] (V2)

O explicație pentru acest lucru ar putea fi, într-adevăr, marcarea. De altfel, John Ohala a semnalat raritatea fricativelor sonore, în general, în inventarele fonologice și a dat o explicație fiziologică pentru acest fenomen: corzile vocale pot produce ori sonoritate, ori fricțiune. Sonoritatea e produsă în situația în care ele sunt închise și se deschid doar puțin ca să vibreze, atunci când aerul e împins cu mare viteză prin deschizătura îngustă creată astfel. Dimpotrivă, frecarea ia naștere atunci când ele sunt deschise, prin ele putând trece un flux mai mare de aer. E greu să se poată îndeplini în același timp aceste cerințe contradictorii, de aici raritatea fricativelor sonore în limbile lumii (Ohala 1983).

Aceleași lucru se poate spune și despre africata postalveolară sonoră: cu toate că a intrat în limba germană prin câteva împrumuturi, încă pune probleme nativilor germani.

- (13) *Trenul ajunge mâine dimineață la ora șapte.*
*[a'jun.tʃe] (V6)
- (14) *Mergem la gară să îl așteptăm pe un frate al meu.*
*['mer.tʃem] (V7)

Neutralizarea opoziției „surd” – „sonor” la sfârșit de cuvânt e tipică pentru limba germană. Acest fenomen poartă, în limba germană, numele de *Auslautverhärtung*. Limba română permite consoane sonore la sfârșitul cuvântului, însă germana nu. De aceea, studenții germani au tendința de a asurzi consoanele finale și în limba română. Astfel, din cauza pronunției greșite, se poate crea confuzie între următoarele perechi minimale, căci *pod* [pod] sună ca *pot* [pot] (prezent, persoana 1 singular și plural), *având* [a'vɪnd] (gerunziu) sună ca *avânt* [a'vɪnt], *bag* [bag] ca *bac* [bak], *drag* [trag] ca *drac* [drak] sau chiar *trac* [trak]. Și fricativele sunt atinse de asurzirea consoanelor finale, dar aceasta nu duce la confuzia perechilor minimale, ci pur și simplu la o *altă* pronunție: *grozav* [gro'zav] devine *[gro'zaf] și *Brașov* [bra'ʃov] devine *[bra'ʃof].

- (15) *Mă trimite mama în pod după cârnați.*
*[pot] (V7)
- (16) *Având mult de lucru, nu am putut veni la teatru.*
*[a'vɪnt] (V4)
- (17) S-a descărcat telefonul, de aceea bag încărcătorul în priză.
*[bak] (V7)
- (18) *Mi-e drag Ionuț pentru că e un copil bun și cuminte.*
*[drak] (V7)
- (19) *Se crede grozav și se umflă în pene.*
*[gro'zaf] (V8)
- (20) *Andrei merge la Brașov.*
*['bra.ʃof] (V1)

Fricativa alveolară surdă /s/ devine sonoră în germană între vocale. De aceea, studenții germani au tendința de a o sonoriza și atunci când pronunță cuvinte românești. Astfel, participiul *găsit* [gə'sit] și *casă* ['ka.sə] vor deveni *[gə'zit] și *['ka.zə]. Din nou, nu există aici confuzie între perechi minimale, dar pronunția diferită de cea românească întârzie decodarea sensului.

- (21) *Bine v-am găsit.*
*[gə'zit] (V3)

La vibrante, vorbitorii germani o folosesc de obicei pe cea uvulară /R/ sau fricativa uvulară /ʀ/, pe când românii au vibranta alveolară apicală /r/, dar, din nou, nu există nici aici perechi minimale. În următorul exemplu, vorbitorul folosește fricativa uvulară.

- (22) *Cred că a tras un tun.*
*[kʀed], *[tʀas] (V4)

În germană, vibranta se vocalizează după vocale. Vorbitorul din exemplul (35) o vocalizează în cuvântul *arc* [ark], rostit *[ʔa:k], ceea ce sună aproape la fel *ac* [ak].

Exersarea perechilor minimale este în cazul consoanelor cea mai bună metodă de a-și însuși o pronunție bună. E important ca studenții să conștientizeze propria pronunție și să adauge trăsătura articulatorie care lipsește, ori să o înlătore pe cea care e în plus.

4.2. VOCALE ȘI DIFTONGI

Dar cele mai mari provocări le reprezintă sistemul vocalic.

Tabelul următor conține cele mai importante vocale românești și germane³:

Tabelul nr. 2

Vocale românești și germane

	anterioare	aproape anterioare	centrale	aproape posteroare	posteroare
închise	i: y: <i>i</i>		ï		u: <i>u</i>
aproape închise		I, Y		ʊ	
semi-închise	e:	ø:			o:
la mijloc	<i>e</i>		ə		o
semi- deschise	ɛ(:)	œ	ɐ		ɔ
aproape deschise			ɐ̃		
deschise			a(:), <i>a</i>		

Vocalelor anterioare /i/, /e/ sau posterioarelor românești /u/, /o/ le corespund câte două vocale germane. E vorba deci de un număr dublu de vocale care operează în același spațiu vocalic. Când e vorba de a reda o vocală românească, studenții germani au tendința de a alege vocala cea mai deschisă din perechile de vocale cu o deschidere asemănătoare.

Cele două vocale centrale /ə/ și /ɐ̃/, notate cu semnele grafice <ă> și <î>, sunt confundate cu alte vocale din spațiul fonetic.

De multe ori șwa-ul românesc nu e redat prin cel german, chiar dacă se află în apropierea lui. Distribuția diferită din cele două limbi (în germană apare doar în

³ Vocalele românești sunt scrise cu litere înclinate, iar locurile dificile principale au fost marcate colorând întreaga căsuță.

silabe neaccentuate) are putea fi cauza pentru faptul că nativii germani nu observă calitatea asemănătoare. În schimb, ei îl înlocuiesc des cu vocala centrală deschisă /a/ și asta poate duce la confuzii gramaticale: *casă* ['ka.sə] (substantiv feminin, singular, nearticulat) devine *casa* ['ka.sa] (substantiv feminin, singular, articulat cu articol hotărît).

(23) *În casă e curat.*
*['ka.sa] (V5)

O metodă pentru a învăța ar fi aceea de a exersa cele trei vocale centrale românești /a/, /ə/ și /i/ una după alta, și anume de la cea mai deschisă la cea mai închisă. Livia Ana Tătaru recomandă exersarea perechilor minimale care conțin vocalele centrale: *var – văr – vâr* (Tătaru 1983: 158). Adăugăm exersarea lor în silabe, împreună cu o consoană, înainte ori după ele: *ma – mă – mî, am – ăm – îm, na – nă – nî, an – ăñ – îñ* etc. Astfel, se creează posibile silabe, care există în limba română, fie cuvinte separate, fie nu.

Vocala românească /e/ în poziție neaccentuată e slăbită de studenții germani până la *șwa*. Acest lucru duce la confuzii gramaticale. În exemplul următor, se neutralizează diferența dintre plural și singular: *case albe* ['ka.se 'al.be] devine *casă albă* ['ka.sə 'al.bə], iar *camere luminoase* ['ka.me.re lu.mi'noa.se] devine *cameră luminoasă* ['ka.me.rə lu.mi'noa.sə].

(24) *Pe deal sunt niște case albe cu camere mari și luminoase.*
*['ka.sə 'al.bə], *['ka.me.rə lu.mi'noa.sə] (V7)

De asemenea, cu aceeași pronunție, indicativul prezent, persoana a III-a singular al unor verbe de conjugarea a II-a, a III-a și a IV-a (-i, fără sufix) devine conjunctiv (*poate* ['poa.te] – *poată* ['poa.tə]), sau, invers, conjunctivul prezent, persoana a III-a singular al unor verbe de conjugarea I și a IV-a (-î, fără sufix) devine indicativ (*caute* ['ka.u.te] – *caută* ['ka.u.tə]).

(25) *Studentul poate să caute cartea aici în bibliotecă.*
*['poa.tə], *['ka.u.tə] (V7)

Vocala centrală românească închisă germanii o încurcă de obicei cu vocalele de aceeași deschidere. Dacă o înlocuiesc cu vocala anterioară închisă /i/, acest lucru poate duce la neînțelegeri de ordin lexical precum *în* [in] – *in* [in].

(26) *Bunicul vrea să lase ceva în urma lui.*
*[in] (V5)

Dar /i/ poate fi înlocuit și cu vocala posterioară închisă /u:/, producând astfel alte confuzii de ordin lexical: *până* ['pi.nə] – *pună* ['pu.nə] (conjunctiv prezent, persoana a III-a singular al verbului *a pune*).

- (27) *Merg până la universitate.*
*['pu.nə] (V2)

Vocalele centrale românești sunt confundate și între ele. De exemplu, mulți studenți nu pot face deosebirea, nici la percepție, nici la producere, între cuvinte precum *râu* [rəu] și *rău* [riu], *măr* [mər] și *mâr* [mîr]. Tendința e de a produce o vocală mai apropiată de cea deschisă, probabil datorită faptului că germana nu are vocala centrală închisă.

- (28) *În spatele casei noastre curge un râu de munte vijelios.*
*[rəu] (V7)
(29) *Văzându-mă, câinele a început să facă mâr.*
*[mər] (V2)

Pentru germani, diftongii românești sunt dificili, mai ales pentru faptul că sunt mult mai numeroși. Limba germană are doar trei, și toți trei sunt diftongi descendenți: /ao/, /ae/, /ɔi/. Româna are, dimpotrivă, doisprezece diftongi descendenți (/ai/, /ei/, /oi/, /ui/, /əi/, /iw/, /iu/, /uw/, /ew/, /əw/, /ow/, /aw/) și zece diftongi ascendenți (/iu/, /ie/, /io/, /ia/, /wa/, /wə/, /wi/, /ea/, /ea/, /oa/).

O strategie este pronunțarea ca monoftong, renunțând la una dintre vocale. În exemplul de mai jos, [oa] e pronunțat ca [o], *frumoasă* [fru'moa.sə] e pronunțat *[fru'mo.sə].

- (30) *Aceasta e o clădire nouă și frumoasă.*
*[fru'mo.sə] (V3)

Dar cea mai des întâlnită strategie a studenților germani este reșilabificarea. Ei pronunță cele două vocale componente ale diftongului în hiat. În exemplul următor, diftongul [ea] e pronunțat ca două vocale în hiat [e.a]. Astfel, *stătea* [stə'tea] e rostit *[stə'te.a], iar *dădea* [də'dea] e rostit *[də'de.a].

- (31) *Gândacul stătea pe spate și dădea neajutorat din picioare.*
*[stə'te.a], *[də'de.a] (V3)

Atunci când diftongul conține o vocală care nu există în germană, vorbitorul german o poate înlocui cu alta. Așa e cazul diftongului [ii] care devine [ui] în exemplul (13) *mâine* ['mii.ne], rostit *['mui.ne], cu toate că vorbitorul poate pronunța bine vocala atunci când aceasta nu face parte dintr-un diftong.

Pseudo-*i* final e adesea realizat ca vocală plină, ceea ce atrage după sine diferențe gramaticale, ca de exemplu la substantive masculine, cea dintre pluralul nearticulat și pluralul articulat cu articol hotărât: *bani* [banī] – *banii* [ba'ni], *castani* [kas'tanī] – *castanii* [kas'ta.ni].

- (32) *Câștigă bine, dar pierde mulți bani la cărți.*
*[ba'ni] (V5)
(33) *Noi avem cinci castani în grădină.*
*[kas'ta.ni] (V5)

Poate atrage după sine și diferențe lexicale, ca de exemplu între *flori* [florī] și *Florii* [flo'ri].

- (34) *Flori galbene în fereastră, înseamnă că sunt acasă.*
*['flo.ri] (V7)

Deși nu are valoare fonologică, oclusiva glotală e în limba germană parte componentă a multor vocale. Ea dă senzația de început abrupt al vocalei, pe când în limba română aceeași vocală începe de obicei lin. Adesea, nativi germani realizează transferul negativ punând oclusiva glotală și în fața vocalelor românești.

- (35) *Arcașul are un arc cu care trage și prinde păsări.*
*['ʔa:'k^ha.[ul], *['ʔa.re], *['ʔun], *['ʔa:k] (V4)

Metoda care se poate folosi în ultimele două cazuri de aici e „looping-ul” lui Geoff Lindsay (2016: 39): numeroase repetări una după alta, fără pauză, ale cuântului, până ce se produce sinereza vocalei. Această metodă se referă la cantitatea vocalelor.

Exersarea perechilor minimale este ideală pentru a obține o bună calitate a acestora.

4.3. ACCENT

Există o tendință la studenții germani de a pune accentul pe prima silabă a cuvintelor.

- (36) *Domnul cel bătrân dorește să coboare la prima.*
*['bə.trin] (V5)
(37) *Se aude o bubuitură.*
*['a.u.de] (V8)

Dintre tehnicile lui Geoff Lindsay, cele care se aplică la toate problemele pe care nativii germani le întâlnesc la fonologia românească sunt pronunțarea încetinită, repetiția și compararea pronunției greșite cu cea corectă (Lindsay 2016).

4. CONCLUZII

Fonologia limbii române pune numeroase probleme pentru nativii de limbă germană. Se verifică ipoteza analizei contrastive. Posibilități de transfer negativ există aproape la toate sunetele. Astfel, cuvintele pot fi stâlcite, devenind de nerecunoscut. Cele mai grave greșeli sunt cele care implică perechi minimale. Nu toate greșelile sunt cauza unor confuzii între membrii perechilor minimale. Dar și aceste greșeli sunt supărătoare, deoarece sunt percepute de către nativii români ca fiind zgomote, ele neavând, pentru ei, valoare fonologică. În orice caz, toate tipurile de greșeli pot deveni piedici în comunicare. Metodele de predare sunt eficiente și sprijină scopul acestui studiu, acela de a înlătura principalele cauze ale „accentului străin”, ducând la o mai bună înțelegere în procesul de comunicare.

BIBLIOGRAFIE

- Eckman, Fred, 1977, "Markedness and the Contrastive Analysis Hypothesis", *Language Learning*, 27, p. 315–330.
- Eckman, Fred, 2014, "Linguistic Typology and Second Language Acquisition", în Jae Jung Song (ed.), *The Oxford Handbook of Linguistic Typology*, Oxford, Oxford University Press, p. 618–633.
- Gradman, H. L., 1970, *The Contrastive Analysis Hypothesis: What It Is, and What It Isn't*, PhD at the Indiana University, Michigan, Ann Arbor.
- Lado, Robert, 1957, *Linguistics across Cultures. Applied Linguistics for Language Teachers*, Ann Arbor, MI, The University of Michigan Press.
- Lindsay, Geoff, 2016, *Smart Speech. 5 Practice Techniques for Teachers and Learners of Pronunciation*, kindle edition.
- Lombard, Alf, 1935, *La prononciation du roumain*. Uppsala: A.–B. Lundequistska Bokhandeln.
- Ohala, John, 1983, *The Origin of Sound Patterns in Vocal Tract Constraints*, în Peter F. MacNeilage (ed.), *The production of Speech*, New York, Editura Springer, p. 189–216.
- Tătaru, Livia Ana, 1975, *A contrastive study of the pronunciation of Rumanian and English: a general comparison of their systems, and a special comparison of their occlusive consonants*, Universitatea din Bonn, teză de doctorat.
- Tătaru, Livia Ana, 1978, *The Pronunciation of Rumanian and English: Two Basic Contrastive Analyses*, Frankfurt/M, Haag-Herchen.
- Tătaru, Livia Ana, 1983, *Rumänisch: die Aussprache. Româna: Pronunțarea. Rumanian Pronunciation. Româna: pronunțarea – teorie și practică*. Heidelberg, Editura Esprint.
- Tătaru, Livia Ana, 1984, *Rumanian Pronouncing Dictionary. Rumänisches Aussprachewörterbuch. Dicționar de pronunțare a limbii române*. Vol. I și II, Heidelberg, Editura Esprint.
- Tătaru, Livia Ana, 1997, *Limba română. Specificul pronunțării în contrast cu germana și engleza*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Tătaru, Livia Ana, 1999, *Dicționar de pronunțare a limbii române*. vol. I și II, Cluj-Napoca, Editura Clusium.

DIFFICULTIES OF ROMANIAN PHONOLOGY FOR GERMAN NATIVES

Abstract

The paper tackles the most important difficulties that Romanian phonology poses to German learners from the perspective of the Contrastive Analysis Hypothesis and of the Markedness Theory. It refers to those features that are difficult because of the differences between the phonological systems of the two languages. The negative transfer affects segmental and suprasegmental elements. Thus, the lack of aspiration at voiceless plosives, the voice of the postalveolar fricative and affricate, the central vowels, the diphthongs, the short word final [i] and the Romanian variable stress are the main challenges for German natives. The importance of a correct pronunciation is shown by minimal pairs. They show how pronunciation mistakes may become impediments in communication. These predictions for possible mistakes are exemplified through recordings of Romanian spoken by students at the University of Regensburg, Germany. For these difficulties teaching methods are suggested, as another aim of this study is to remove the main causes of the "foreign accent", thus leading to a better understanding in the communication process.